

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Avtvmnalis - A Dominica Decimaquinta post Pentecosten, ad
Adventum

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Feria 6. Et animam meam pono pro ovibus meis. Qui animam suam pro
mea Christus posuit, tanti æstimabilem fecit animam meam, quanti suam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44846

Et tunc ergo nunc dicitur, Hac mihi sit consolatio ut affligat me dolore, non parcat, ac si aperit diceretur quia id eo hic quibusdam parcat, ut eos in perpetuum feriat, ideo me hic feriat non parcendo, ut in perpetuum parcat. Ex Afflictione enim consolator, quia corruptionis humana puritatem sciens, ad hanc salutem ex vulnere certus reditor.

Nonne sic te consolaris fatius esset, quam te in lamenta & querelas abjicere? Sic enim tranquille dolens, minus doleres: & majus tibi meritum comparares; cum è contra, perturbatus magis doles & doloris tui minus est meritum.

Bar. 4.

Anima quior esto Ierusalem, exhortatur enim te

qui te nominavit, Circumspice Ierusalem ad orientem, & vide iucunditatem à Deo tibi venientem,

Vide in 2. p. Fer. 5. Hebdom. 2. in Quadragesima, ubi hæc habetur Veritas:

Quo in cælis corona gloriæ sumetur vultu, hoc in terra Calix sumendus est.

Et in 3. parte, Die 26. Julij.

Qui non vult mortificantem Dominum, non vult vivificantem.

F E R I A S E X T A.

DE AMORE CHRISTI PASTORIS TANTI ÆSTIMANTIS OVES SUAS, QUANTI ANIMAM SUAM.

Et animam meam pono pro ovibus meis. Joan. 10.

VERITAS PRACTICA

Qui animam suam pro mea Christus posuit, tanti æstimabilem fecit animam meam, quanti suam.

RATIO EST, Quia qui animam suam pro mea Christus posuit, redemit animam meam pretio sua.

Sed qui redemit animam meam pretio sua, tanti æstimabilem fecit animam meam, quanti suam.

Ergo & qui animam suam pro mea Christus posuit; Unde quantum me diligit, & quantum à me diligi debeat, non modo patet: sed quid sit illi, à me diligi patenter demonstratur, nempe ut pro ipso nec animæ meæ parcam, nec minoris eam in praxi faciam, quam ipse fecit, dando suam.

I. P U N C T U M.

NE quid restaret quod à Pastore circa suas oves ad firmissimam earum incoluntatem desiderari posset, uno verbo complexus omnia Dominus: Et animam meam, inquit, pono pro ovibus meis: quasi diceret, Nihil prorsus est quod non libentissimè pro eis faciam, cum vel animam meam

ponam pro ipsis. Tanti videlicet eas facio, tantumque diligo, non amore solum sensibili, sed qui nobilior est amore quem vocant appetiti-vo ut pro ipsis salvandis me exponam, pro ipsarum vita, moriar; pro ipsarum denique anima redimenda, ponam animam meam tamquam petitum & datum redemptionis pretium. O rem certà supra id omne quod admirari possis, admirandam; si præsertim tria hæc considerentur: Primum is qui animam suam ponit: deinde illi pro quibus eam ponit: ac denique modus quare res tota peragitur.

De primo, satis quidem scitur esse Dominum Jesum qui ponit animam suam; sed quis ille sit Dominus Jesus, quantum ad rem spectat de qua hic agitur, non satis ponderatur. Est enim ipse Pastor qui pro grege suo mortem obit, quod quam sit mirum & insuetum quis non videat, cum potius Pastori grex vitam suam debeat. Unde licet solum ut homo spectaretur Christus, sic tamen illum mori pro his qui non nisi per ipsum & pro ipso vivunt, excedit omnem humanum morem. Quis plantat vineam, & de fructu eius non edit? Quis pascit gregem, & de lana eius non manducat? At vero non solum homo est ille Pastor, sed simul est Deus; Quantum quantus est Deus: o cæli obstupescite, tantus ille est qui humanam & mortalem accepit vitam quam

Phil. 2. quam pro suo grege poneret. Qui cū in forma Dei
esset, non rapinam arbitratus est esse: se aequalē Deo,
sed semetipsum exinanivit, formam servi accipiens.
Denique, quod stupore solem obtenebrat, quod
terrore terram concutit universam, & quod pec-
tras horrore scindit, Deus est offensus qui se of-
fendentium culpam suo expiat sanguine; qui si-
bi debentibus omnia debitorem omnium se
constituit, qui pro his ipsis animam suam offert
Lm. 5. à quibus eius aufertur anima! Vix enim pro iusto
quis moritur; nam pro bono forsitan quis audeat
mori: commendat autem Charitatem suam Deus
in nobis, quoniam cum adhuc peccatores essemus,
sciendum tempus, Christus mortuus est.

Sed quod secundum est expendendum, in illis
pro quibus Deus moritur, non illi solum sunt
qui iam peccarant, quod certè multum est, sed
quod est amplius, illi sunt qui curam etiam audie-
runt tam profusam in se Dei bonitatem ut pro i-
ipsis mori voluerit, tam parum illi tamen move-
antur ut si quid gravius pro Redemptore suo sit
tolerandum, respiciant, nec alia recipere dile-
ctiois monumenta reddant, quam in quibus non
laborant. O prodigium ingratitude! O pro-
fusionem divini sanguinis pro tam ingratis cor-
dibus, quæ si amare nesciebant, redamare nolunt.
Sed non hic sistit eorum ingratitude, non enim
solum non amant se amantem Deum, sed ipsum
& oderunt & insequuntur suis peccatis tam li-
berè ac effusè quàm si de illis morte sua nil esset
meritus. *Populus, qui ad iracundiam provocat
me, ante faciem meam semper!*

Adde vero ad eumulum vel humanæ malitiæ
vel divinæ bonitatis explendum: non tantum à
peccatis propterea non deterentur homines, sed
propterea magis ad peccandum provocantur,
quod tam bonum habeant Dominū qui pro ip-
sis est mortuus, & qui tam facile ac libenter ipso-
rum peccata condonabit, quam facilis olim fuit
ad ipsa redimenda. *Etenim quia non profertur ei-
iò contra malos sententia, absque timore ullo, filij
hominum perpetrant mala.* Itane peccator divina
bonitate abuteris? Itane divina Bonitas tui suf-
fert abusum & contemptum? An oculos noster,
nequam esse debuit, quia tu bonus es? An sic bo-
nus esse voluisti, cum oculus noster ita nequam
futurus esset?

At quod de modo positæ à Christo animæ
superest dicere, superat omnem dicendi modum;
cum nec ullus fuerit crudelitatis exhibendæ mo-
dus qui ad eius tollendam animam non sit adhi-
bitus, Certè quando in vita sua Theandrica sive
Hayneusue Paris quarta,

divina humana quam vivebat Christus, voluit
set tantum in nostri gratiam aliquot annos aut
mensures, aut dies, aut horas, aut vel unum mo-
mentum ponere, satis erat ut animam suam pro
nobis ponere diceretur: sed totam ipsam posuit
vitam, nec ullum vitæ momentum fuit quod
non pro nobis posuerit. Bene habet, quando qui-
dem ita nobis bene voluisti: Jam ergo vive sic
nobis vivens, & in æternum vive; nec talis vita
morte ulla concludatur. Non ita, inquit Viven-
tis bonitas, sed mori me oportet, nec aliter vitam
sumpsi quàm ut illam morte profunderem. O
mors! poterisne talem absorbere vitam! Sed
cum sint varia moriendi genera, genus saltem
hujus divinæ mortis eligatur facilius, suavius &
gloriosius quod possit elegi! Tantum id verò
absuit, quin quod humano & diabolico exco-
gitari potuit ingenio difficilior, inhumanior,
ignominiosius, totum id eius mortis genus fuit.

Tertio quidem post die resurrexit, & vitam
resumpsit gloriosam, impassibilem, immorta-
lem; *Et mors ei ultra non dominabitur:* sed an
ille ultra nobis suam desinet dare vitam? Non
desinet, non cessabit umquam & semper dicit,
animam meam pono pro vobis meū. Conveni-
runt simul Divina Sapiencia, Bonitas, & Poten-
tia ut invenirent modum immortalis illius vitæ
nobis etiam nunc communicandæ. Quoties
nempe sacra offertur Hostia, vel quoties ritè re-
cipitur, tunc illa toties ubique, semper & omni-
bus se totam vitam communicat, se totam beata
illa Christi animam nostræ se immiscet & infun-
dit animæ, ut illius vita nobis & illi sit una vita.

O divinam Pastoris nostri Potentiam! O divi-
nam Bonitatem! Sed parcat mihi Sapiencia si ab
illa quæ sivero, satisne prospexerit futuris inde
malis eventibus? Satisne præ vident futuros ex fi-
delibus infideles & impios qui vel negarēt hanc
potentiam, vel tantam irriderent bonitatem, vel
ipsam etiam probris, sanais, & telis configerent
sacratam Hostiam? Prævisa, prævisa sunt, respon-
det Sapiencia, quæ tu commemoras, nihilque
fuit, aut quidquam futurum usquam est tana
blasphemum & impium quod non præsens esset
cum de illa danda vita deliberatum est. Manife-
stata erat divina mundo Bonitas, patefaciendus
amor quo Deus diligit animam; procedat licet
contra quævis humana impietas vel diabolicus
furor, nil contra profus efficient, quando qui-
dem tantò inde major apparebit Divina Bonitas
& divina dilectio, quanto contra humana impie-
tas vel diabolicus furor defævient. Audisne ani-
ma,

ma, nec tota raperis à te ipsa in tantam Bonitatem!
Quia verò vera Praxis reciprocae dilectionis inquitur, sic illam Bonitatem admirare ut inde ad propositam Veritatem facilius devolvaris, hic est enim totius Bonitatis considerata fructus præcipuus, ut cognoscas quanti animam tuam æstimare, & dicas sic eam æstimare, nihil prius omittendo quod ad eius perfectionem spectat, cultum & operam, Nil poterat autem bonus Pastor appetitus dicere vel facere quo indicaret quanti animam tuam faciat, quam dicendo se ponere animam pro tua suam. Sic enim vel majoris vel tanti profectio æstimabilem facit animam tuam, quanti suam.

Nam quo veriori modo suam pro te ponit animam, hoc ipso tuam redimit pretio suæ datione nempe per mortem, mortem autem Crucis. Nonne te ab illo redemptum confiteris? Nonne illum Redemptorem esse tuum profiteris? Nonne illum sanguinis & totius profuse vitæ pretio, tota hæc emptio perfecta est? Nonne ex scripturis id toties audivisti: *Empti estis pretio magno, VNS Deus, unus & mediator Dei & hominum homo Christus Jesus, qui dedit redemptionem semetipsum pro omnibus. NON corruptibilibus auro vel argento redempti estis, sed pretioso sanguine quasi agni immaculati Christi, & incontaminati. Quod omnes in celo sancti sic agnoscunt, ut hoc uno præcipue Redemptori suo bene precantur, quia occisus est, & redemisti nos Deo in sanguine tuo, ex omni tribu, & lingua, & populo, & natione, & fecisti nos Deo nostro regnum.*

1. Cor. 6.

1. Tim. 2.

1. Pet. 1.

Apos. 5.

Certe nullus est populus, nulla tribus, nulla lingua, vel natio, quæ non ab illo redempta fuerit, cum semetipsum pro cunctis dederit. Sed illi verò, quos inter, te agnosce, magis redempti sunt qui vel plura peccarunt vel plures acceperunt gratias quibus à peccatis desistant, & saluti commodius vacent.

II. PUNCTUM.

ET verò sic redimisse animam tuam pretio suæ, nihil aliud est quam tanti æstimabilem fecisse animam tuam, quanti suam.

Quando enim emptor & intelligens rei quam emit æstimator, pretium dedit pro re illa sibi comparanda, quis æstimare dubitet tanti rem emptam, ab illo æstimari emptore, quantum est pretium quod pro illa dedit? Cur enim tantum dedisset si rem tanti non æstimasset: cum præcipue supponatur esse emptor intelligens & sapiens, quod certe dubitari non potest de Christo Domino Redemptore,

Nonne sic Evangelicus ille mercator qui omnia sua dedit ut quæsitam & inventam emerget margaritam, manifestè demonstravit se tanti margaritam facere quanti sua omnia quæ pro ipsa distinxit? Nonne sic Dominus qui parabolam illam retulit hoc intendebat ut tanti ostenderemus nos æstimare virtutem vel perfectionem vel salutem, quanti cætera omnia quæ daretur ad salutem consequendam? Nonne sic Apostolus quanti Christum Dominum faceret, indicabat eum diceret se pretiosa quæque arbitrarè velut stercora, id est, funditus execrari ut Christum sic lucrifaceret, quia sic cæterarum execratione rerum tantò ditior lucrifit Christus, quanti est rerum execratio vel intimior vel generalior.

Matth. 13.

Phil. 2.

Cur ita ergo non diceretur Christus tanti animam æstimare nostram quanti suam, cum suæ pretio animæ nostram emit? An quia nimis bonus est, an quia nimis nostri amans, an quia nimis prodigus vitæ suæ? Sed an propter ea desinit esse sapiens? an propterea desinit sapienter fecisse quod fecit? Quis audeat de illo dicere in quod sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ reconditi, qui s hoc audeat de illo pronuntiare mysterio quod excellenter dicitur de vine mysterium Sapientiæ? Sicut itaque nullus ambigendi est locus de perfecta illius sapientiæ, sic neque de illa emptio, sic neque de illa æstimatione, sic neque de illa quam fecit animæ suæ cum nostra, ut dictum est, æqualitate pretij?

Sic præla. e. & apud S. Augustinum in illum Psalms verum qui redemptus de interitu, vel ut ipse legit, de corruptione vitam tuam? *IA MI securus estis*, inquit: *Initus est bona fidei contractus: nemo fallit redemptorem suum, nemo circumvenit nemo promittit. Egit hoc commercium, iam pretium solvit, sanguinem sudis, sanguinem, inquam, suavit unicus Filius Dei pro nobis, O anima erige te, TANTI VALES.*

Ps. 104.

III. PUNCTUM.

PATET igitur evidenter quod dixit & quod fecit bonus ille Pastor, qui dum animam suam pro mea posuit, tanti æstimabilem fecit animam meam quanti suam: sic enim ponendo animam suam, meam emit pretio suæ, meam autem emendo animam, pretio suæ, perinde prorsus est ac tanti meam æstimare animam quanti suam, cum ex communi hominum melius sententiam sensu quælibet rerum emptio sit eam æstimatio, & tanta prorsus æstimatio, quanta est emptio, nisi forte etiam dici possit, plus æstimari

105

res emptas quam earum pretium, cum pretium datur pro rebus, quod cerè non daretur nisi res pluris quam quod datur æstimarentur.

Elbr. 11.

Sic de Moysè dicitur quod *maiores divitiarum æstimavit thesauro Ægyptiorum, improprium Christi*. Quia videlicet regno Ægypti prætulit Christum. Quo quidem factò Moyses manifestè patefecit quanti Christum Dominum faceret, cum tale regnum Christo postponeret. Sed tamen quid Ægyptus, quid terrarum orbis, quid vel ipsa rerum omnium universitas comparata Christo? Unde si quid ex illa rerum universitate pro Christo reliquisset, multum est ad eam indicandam quam quis de Christo mentem & æstimationem habeat? quale illud, amabo te, quale illud esse debet indicium & argumentum æstimationis à Christo animæ nostræ, cum pro nostra posuit animam suam, quæ infinito dignitatis intervallo nostram exuperat? Quam dabit homo communicationem pro anima, jam non sua solum sed pro ipsa Christi anima quam pro sua redimenda datam esse agnosceret in pretium?

Inc. 3. ep. ad Rom.

Tu Christe Jesu, quid vidisti tam carum & pretiosum in hominis anima præsertim peccatrice ut pro illa Tuam dares? Responsum accepisse videtur sanctus Augustinus, qui ait Dominum vidisse non quod esset facturum erat, non quod in se fecerat anima malum, sed quod Ipse in illa facturus erat bonum: sicut in sylva faber aut sculptor videt lignum tortuosum & male quidem compactum & formatum, sed benè ac commodè secundum artem suam efformandum: videt quippe se ex illo insignem Petri vel Pauli vel quem velit alterius Sancti formare posse imaginem, unde lignum illud amat, & tanti æstimat quanti ex illo futuram videt imaginem æst. mandam. Sic Christus Dominus vidit in anima quid per gratiam fieri poterat, vidit ipsos, Petrū, Paulum & quoslibet futuros sanctos ad divinam ipsam imaginem in melius reformandos: *Vidit maxima illa & pretiosa qua per ipsum nobis donata sunt, ut per hæc efficiamur Divina consortes natura*, sicut ait princeps Apostolorum Petrus. Ex quibus anima donis & gratiis, unde maxima Dei Gloria refulgeret, tam cara fuit & pretiosa in oculis Domini, ut quandoquidem redimenda erat, non alio poterat redimi pretio quam ipso Christi Sanguine, quam ipsa data in mortem Christi Anima; Nil profus aliud in humanis æquivalere poterat:

1. Pet. 1.

Ep. 125.

Vendere nos potuimus, inquit sanctus Augustinus, redimere nos non possumus, vendidimus nos

*confessione peccati, redimimur in fide justitia. Sanguis enim innocens datus est nobis ut red. mereamur, A peccato scilicet ad gratiam; à servitute Diaboli ad libertatem filiorum Dei; ab inferorum suppliciiis ad sempiternam Cæli beatitudinem. Talis à summo malo ad summum bonum redemptio fieri non poterat, nisi summo etiam tradito pretio: Tradi debuit quidquid tradi poterat, Et hoc unum erat. Sanguis innocens Christi fusus, sanctissima Christi anima per mortem data. Hoc uno talis redemptio transigi poterat, acque hoc unum ita datum est totum, nihil ut profus superfuerit quod vel exigi vel dari posset. *Conscidisti faccum meum, inquit Patri filius Redemptor hominum, ut sanctus Augustinus interpretatur, his valde memorandis Verbis: Non tibi vilescat quod ait faccum meum, Ibi erat inclusum pretium tuum: Erasmus ad faccum illud. In passione conscidisti est. Quomodo Patri dicatur vis audire, conscidisti faccum meum! Quia proprio filii non pepercit sed pro nobis omnibus tradidit illam. Fecit enim per Iudeos noscences unde redimerentur scientes & confundarentur negantes, Nesciunt enim quid boni nobis operati sunt malo suo, suspensus est faccus, & quasi latatus est impius. Conscidit faccum lancea persecutor, & sudit pretium nostrum Redemptor. Quali diceret, si, ut ex confesso facco tota quæ in eo continebatur pecunia profunditur, sic in cruce confessus Christus totum quod continebat, effudit salutis nostræ pretium.**

Pf. 29. Serm. 256. de temp.

O verè pretiosam salutem, o verè pretiosam mihi deinceps habendam animam meam, quæ tali redempta pretio non potest negligi nisi simul hoc pretium, nisi simul redemptio, nisi simul Redemptor negligantur? Fieri ne posset, anima mea, ut si tali te sumptu redemptam credas te rursus tam vili pretio quale est cupiditatis oblectamentum, te rursus vendas: *Vnusquisque peccando videlicet, ut ait S. Augustinus, Diabolo animam suam vendit, accepto tanquam pretio, dulcedine temporalis voluptatis. Tu te ita vilificas quam in Christus magnificet! o impietatis prodigium! Pergendum ultra longius in tali concitando affectu cum gratia, atque idcirco videri potest in 2. parte, Feria 6, quæ Paratice dicitur, ad secundam quæ ibi proponitur Veritatem: Et Dominica 2. post Pascha, ubi hæc declaratur.*

1. Ep. ad Rom.

Nihil æstimatione speculativâ pretiosius anima nostra: sed practicâ, nihil vilius,

In Ps. 95.

Ne verò te persuaderi sinas quod quidam ajunt ex sancto Augustino, non omnes esse redemptos, nec te forte ex illis unum esse: audi quàm ille sanctus Doctor contrà sentiat; audi quàm acriter in sui temporis hæreticos ita garrientes invehatur: audi quàm aptè vel ex tanto quod dedit Christus pretio concludat, universum terra um orbem, id est, universos esse redemptos. *Venit Redemptor, & dedit pretium, sudavit sanguinem suum, emit orbem terrarum. Quæritis quid emerit; Videte quid dederit & invenite quid emerit. Sanguis Christi pretiū est. Tanti quid valet? Quid nisi totus orbis? Quid nisi omnes gentes? Valde ingrati sunt pretio suo aut multum superbi sunt qui dicunt aut illud tam parvum esse, ut solos Aþyros emerit, aut se tam magnos esse pro quibus solū illud sit datum? Non ergo exultent, non superbiant: Pro toto dedit quantum dedit. Novit quid emerit, quia novit quanti emerit & quanti dederit.*

Non est igitur hoc timendum, ne sis redemptus: sed ne te perdas redemptum, & ne à tuo longius Redemptore discedas. *Perditio tua Israel, tantummodo in me auxilium tuum, IVSTVS autem metus ex fide vivit: quod si subtraxerit se, non placebit anima mea. Nos autem non sumus subtractionis filij in perditionem, sed fidei in acquisitionem anima. Id est, tales esse non debemus qui nos à Christo subtrahamus dubitantes ne quid ab illo desit, unde perditio timenda esset, sed plenè credentes & confidentes Ipsi numquam nobis defuturo, videamus & id solum cogitemus ne nobis ipsi desimus, & ne ullam acquirendæ salutis animæ prætermittamus occasionem. Vide in 3. parte, Dominica 6.*

Non quod times, timendum est, ne desit tibi Deus, sed ne tu desis Deo.

S A B B A T O.

DE FIDELITATE ANIMÆ IN AVDIENDA PASTORIS VOCE.

Oves meæ vocem meam audiunt. Joan. 10.

VERITAS PRACTICA.

Sicut Imaginem aut Faciem Christi, sic eius Vocem fidelis anima reveretur.

RATIO EST, Quia idcirco imaginem Christi fidelis anima reveretur, quod sit eius representatio.

Sed vox Christi, quadam est representatio. Ergo sicut eius Imaginem sic eius Vocem fidelis anima reveretur, non modo ad cultum quandam religiosum, sed ad obedientiam & ad omnium Virtutum praxim quam Pastor inspirabit.

I. PUNCTUM.

ET alias oves habeo, inquit bonus Pastor, qua non sunt ex hoc ovili, & illas oportet me adducere, & vocem meam audient, & fiet unum ovile, & unus Pastor, Tum illud de voce sua audienda paulò post re-

prensens: Oves meæ, inquit, vocem meam audiunt, & ego cognosco eas & sequuntur me, & ego vitam æternam do eis, & non peribunt in æternum: Dum videlicet fideles sint in illa voce audienda & servanda. Quod ut fiat religiosius, multæ possunt proponi Veritates quarum Primahæc est, Quod sicut faciem aut imaginem Christi Domini reveremur, sic ipsam eius vocem: non modo qua ab ore eius sensibilibiter profertur, sed qua jam olim ab illo prolata est, & in sacris continetur Evangelis, vel qua in imo cordis auditur, aut qua à Superioribus declaratur, aut quo denique modo innotescat. Quia eadem est ratio vocis & imaginis Christi quantum ad cultum & venerationem suo utriusque modo exhibendam. Quanam porò est illa ratio? Cur imaginem Christi reveremur? Quia scilicet eius est representatio, cui proinde tantum religiosæ venerationis debetur, quantum ipsi Christo. Sic sanctus Basilius: Rex dicitur regis imago, non autem duo reges. Neque enim potestas scinditur, neque gloria dividitur. Quemadmodum autem principatus ac potestas nobis dominant